

Vyjádření školitele Mgr. et Mgr. Zuzany Laubeové k průběhu studia a k disertační práci „Mluvenost v dialogické elektronické komunikaci“ předkládané v roce 2020 v Ústavu českého jazyka a teorie komunikace FF UK

I. Hodnocení celého doktorského studia

Mgr. et Mgr. Zuzana Laubeová (rozená Komrsková) nastoupila do doktorského studia v oboru český jazyk v roce 2013. Své studijní povinnosti plnila velmi svědomitě, státní doktorskou zkoušku absolvovala v akademickém roce 2016/2017. V rámci doktorského studia i v další odborné práci se Z. Laubeová zaměřuje především na problematiku korpusové lingvistiky (působí v Ústavu Českého národního korpusu FF UK v Sekci mluvených korpusů). Aktivně se zúčastnila řady mezinárodních konferencí (mj. konference Societas Linguistica Europaea, Leiden 2015, Curych 2017; konference Corpus Linguistics, Birmingham 2017). Je autorkou nebo spoluautorkou mnoha odborných článků a studií, včetně cizojazyčných. Z. Laubeová byla řešitelkou grantového projektu GA UK Emotikony na Twitteru, vedle toho se podílela a podílí na dalších grantech, např. na projektu GA ČR Syntax mluvené češtiny. Výstupem z tohoto grantu je stejnojmenná kolektivní monografie (2019); Z. Laubeová je zde spoluautorkou tří kapitol. V rámci svého pracoviště se Z. Laubeová mj. účastní rozsáhlého výzkumu variability češtiny. Během doktorského studia se tak Z. Laubeová výrazně zapojila do vědeckovýzkumné činnosti na FF UK.

II. Celkové zhodnocení disertační práce

Disertační práce Z. Laubeové je podnětná a tematicky aktuální v několika aspektech. Autorka se soustřeďuje na problematiku digitální elektronické komunikace, která se v posledních desetiletích masivně rozvíjí. Zároveň na tuto oblast nahlíží z hlediska relací mezi mluveností a psaností, kterým je v posledním období věnována velká odborná pozornost. S využitím teorie tzv. konceptuální mluvenosti ukazuje, jak se v psané elektronické komunikaci uplatňují jazykové rysy, které jsou charakteristické pro spontánní mluvené projevy.

V první, teoretické části disertace autorka na základě rozsáhlé relevantní literatury podává fundovaný přehled dosavadních výzkumů jednak mluvené, jednak elektronické komunikace a představuje důležité teoretické koncepce. Analytická část je založena na jazykovém materiálu obsaženém v několika korpusech češtiny; korpusy představují spolehlivou základnu pro komparaci jazyka užívaného v neformálních mluvených interakcích a jazyka neformální psané elektronické komunikace (internetová diskusní fóra, internetové

diskuse, facebookové statusy). Volba analyzovaných jazykových jevů je dobře odůvodněna (vychází se z výsledků realizované multidimenzionální analýzy českých textů). Jazyková data jsou analyzována jednak kvantitativními metodami rozvinutými v rámci korpusové lingvistiky, jednak s využitím postupů konverzační analýzy a interakční lingvistiky. Výzkum přesvědčivě ukazuje a prostřednictvím bohaté exemplifikace dokládá výrazné shody, ale také rozdíly mezi neformální mluvenou komunikací a neformální psanou komunikací na internetu.

III. Připomínky k disertační práci

K disertační práci nemám připomínky.

IV. Dotazy k obhajobě

Nakolik spolehlivé jsou výsledky při komparaci pauzové interpunkce doplňované v mluvených korpusech při přepisu a interpunkce používané v internetových textech?

V. Závěr

Z mého hlediska předložená práce Mgr. et Mgr. Zuzany Laubeové v plné míře splňuje požadavky kladené na disertační práce. Doporučuji ji k obhajobě.

Předloženou disertační práci předběžně klasifikuji jako: prospěla.

V Praze dne 12. května 2020

prof. PhDr. Petr Mareš, CSc.